

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Q[...]. QUINTO [con...]ter. An p[...] fornicat[i]o[n]is ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

Decimūquartū

nūq̄ vti h̄mōi copula carnali extra matrimonū. cū sit illicitū ve
sic. qz hoc nūq̄ est cōsiliū. sed p̄ceptū. s̄m illā rōnem. sed nūq̄ vti co/
pula carnali immobili z firmato aīo quocūqz casu emergēte cadit
sub voto castitatis. Nec habetur vt ip̄e assumit p̄trariuz ex q̄d no/
minis voti. qz idem opus vt seruare castitatem. id est nō vti copula
carnali est opus necessitatis z p̄cepti put cōsideratur opponi for/
nicationi. Et est opus supererogationis prout cōsideratur sub p̄p̄/
tuitate cū firmitate animi ad ip̄m quocūqz casu emergente Nec im/
plicat p̄tradictōem hoc mō idē opus esse supererogatiōis z p̄cepti
diuersis rationibz. hec ille.

Quinto p̄ter. An p̄ctm̄ fornicatiōis in sacerdote scubi/
nario aut etiā q̄cūqz alio sit grau⁹ homicidio. Et eadē q̄/
stio mouet de quolibet clerico in sacris z religioso Rūdet affirma
tiue q̄ sic. p̄supposita tñ veritate p̄p̄onum sequentiū *Prima p̄p̄o*
stio. ordo inseparabilr hz cōtinētiā annexā ex voto. Hui⁹ opinio
nis ap̄te est sc̄tus Bonauē. in quarto. dist. xxxvij. sicut em̄ q̄ regulaz
vlnēdi ab aliquo traditā p̄fitef. puta monachalē. z habitū suscipit
eiusdē vbi cōtinētiā annexa est. talis d̄r p̄sequēter vouere cōtinētiāz
sic z ordo apud latinos ex eccl̄astica institutiōe hz annexā cōtinēti/
am. z idē q̄ suscipit ordinē spontance se obligat. ita q̄ obligatio illa
procedit ex statuto pariter z ex voto. z fit voti solēnizatio in ordi/
nis susceptiōe Hui⁹ opinionis q̄ nedum ex statuto eccl̄ie. sed
etiā ex voto ordo sacer habeat cōtinētiā annexā videt fuisse be
atus Tho. in de malo. q. vij. ar. vij. vbi d̄r vxores ducere in sacerdo
te est p̄tra p̄ceptū de voto cōtinētiē implendo. nō aut in laico qui
nō vouit. hec ille. Unde per hec verba p̄supponit votum cōtinētiē
fieri a sacerdote. Et Cancellari⁹ in h̄ dicere cōcorditer videt in fine
hui⁹ regule q̄ sic in regulis d̄r. Quia corpus sacerdotis si vxora
retur esset vxoris sacerdos. qui totus debet esse d̄no p̄secratus z ex
peditus a cura rerū familiarū. z solutus legibz civilibz. z orōni iu/
giter vacare. rōnabilr restringitur voto castitatis. hec ille. *Uteri⁹*
idē p̄z ex hoc. qz qlibet sacerdos saltē d̄ū ordinatur p̄mittit. z cum
hoc iurat in gradu sacerdotij iugiter manere s̄m sanctiōes canonū
Interrogāte em̄ ep̄o ab ordinādo. vis in ordinē presbyterij s̄m ca/
nonū sanctiones iugiter manere. Respondet z d̄r sub hac forma.
Dico te et sanctis eius in presenti promitto. sic me deus adiuuet z
sancti eius. Sanctiones autem canonum habent z iniūgunt ep̄is/
copis neminem debere ordinari nisi qui promisit se caste victurum.
vt patet xxvij. distinctiōe. Nullum.

Secūda ppositio. maior est obligatio voti q̄ iuramenti. put
 tenet b. Tho. scda sede. q. lxxix. qz in vtriusqz trāsgressione licz irre
 uerētia fiat. in voto tñ amplior: z maior: sit trāsgressio. qz in iura
 mento irreuerētia tñ fit in eo q̄ nō verificat id qd̄ p nomē eius p
 mittit. In voto qz nō soluit pmissum qd̄ ipi deo debem⁹. z sic est ibi
 irreuerētia z amplius. vtputa infidelitas. Illa em̄ irreuerētia d̄ z
 plus. nō em̄ ois irreuerētia est infidelitas. vtraqz tñ trāsgressio ē cō
 tra pceptū p̄me tabule. ¶ Tertia ppositio. trāsgressio iuramēti q̄ p
 iuriū d̄. graui⁹ ē pctm̄ q̄ homicidiū. Hui⁹ opinionis est Egidius de
 roma in qd̄libetis. z doctor Jacobo eiusdē ordinis augu. Et p̄sertim
 b. Tho. in qd̄libeto p̄mo. arti. xvij. cul⁹ rō fm̄ eūdē. qz piuriū tra
 pceptū p̄me tabule est. qz p̄terare nomē dei videt q̄daz diuini nois
 denegatio. quare ipm̄ piuriū scdm̄ locū post idolatriā tenet. Homici
 diū aut̄ est tra pceptuz scde tabule. Itē apparet ex hoc. qz ex quo
 in cā peccati cuiuslibet fert iuramentū p̄ hoc ostēdit piuriū p̄ maxi
 mo pctō haberi. frustra em̄ in cā homicidiū finis p̄trouersie est: iura
 mentū. si homicidiū grauius est q̄ piuriū. p̄sumeret em̄ qd̄ maio
 rē culpā sez homicidiū p̄mittit. nō vereret minorē. sez piuriū incurre
 rec. be. Tho. Hui⁹ opiniois est etiā Cardinalis iurispric⁹ in
 cle. de iureiurā. §. p̄. vbi idē d̄r. Ceteris parib⁹ videt d̄dm̄. qz piuriū
 maius est q̄ adulteriū z homicidiū. qz magis imēdiate relinquit deo
 et charitati qua debem⁹ ferri in deū z sibi inherere. Quāuis aut̄ cir
 ca has tres p̄pōnes opiniones reperiant p̄trarie. attamē qz iste sunt
 excellētissimoz doctorū z sc̄toz p̄sertim beati Tho. z sc̄i Bonauen
 ture. z securioris vie. iō merito sunt p̄re ceteris amplectēde. ¶ Istis
 ergo p̄missis z p̄suppositis format talis rō. Quicūqz frangit votūz
 vel iuramētū violat graui⁹ peccat q̄ si homicidiū p̄mittat. sz cleri
 cus in sacris aut religiosus fornicās fornicādo qualibet fornicatōe
 frangit votū. z violat iuramētū. q̄ quolibet pctō fornicatiōis plus
 peccat q̄ si homicidiū p̄mittat. Maior p̄z ex p̄pōne tertia z secūda
 Minor p̄z ex p̄ma. Illius sentimēti z sententiē q̄qz mirabilis vi
 deat effeminatis. est etiā doctor sc̄tus Vincētius in sermone natūi
 tatis marie. d̄r em̄ licz fornicatio simplex sit de minorib⁹ pctis mor
 talib⁹ in laico. sufficiens tñ ad d̄nātōem z infernū intrādū z mino
 ris culpe (hoc tñ intelligēdo vey p̄patine ad alias luxurie sp̄s. aut
 ex p̄te circūstātie. sez incitāmēti q̄ diminuit rē. vt infra in dubio pa
 rebit) in clericis tñ in sacris aut religiosis est de grauiorib⁹ p̄p̄ voti
 fractōez. fractio em̄ voti ē mal⁹ pctm̄ q̄ homicidiū. qz vt dicūt the
 ologi. mal⁹ pctm̄ ē piuriū q̄ homicidiū. adhuc at̄ mal⁹ pctm̄ ē viola
 tio voti q̄ iuramēti. z istd̄ d̄r notādū p̄tra clericos ignaros. hec ille

3 -

115

Ratio p̄
 p̄bano

116